

Biblická hodina – Hlavné príbehy SZ Sodoma a Gomora

Prečo sa to stalo práve mne? Prečo to postihlo práve ich? Prečo Pán Boh nepotrestal niekoho iného?

Vzácná návšteva Abrahámovi oznámila, že Sodoma a Gomora budú zničené. Čo má teraz Abrahám urobiť? Má pokorne prijať Božiu vôľu a byť ticho? Ako by to mohol urobiť, keď vie, že tam žije jeho synovec Lót s celou svojou rodinou? ***Človek je pre rodinu schopný urobiť všetko, aj postaviť sa proti Bohu*** a preto kladie Bohu (pretože tí dvaja anjeli odišli do Sodomy) otázku: **1 Moj 18:23**. Abrahám apeluje na Božiu spravodlivosť. Zaujímavý pohľad na tých dvoch: je tu Boh, ktorý prišiel navštíviť človeka a rozmýšľa, či má Abrahámovi povedať o svojom úmysle so Sodomou. Keď mu to aj povie, ešte postáva, akoby chcel počuť Abrahámov názor, akoby ho motivoval k nejakej reakcii. Na strane druhej tu stojí človek, ktorý hovorí s Bohom a ktorý naberie odvahu a krásnym a vznešeným činom chce zachrániť mestá. 12:24-25.

Akoby mal Abrahám väčšiu spravodlivosť ako sám Boh. Možno si Abrahám myslí, že má celú situáciu v moci a rukách, ale nie je to celkom tak. ***Pán Boh ho totiž sám priviedol do tejto situácie, aby Abrahám ukázal svoj charakter, aby dokázal, že si požehnanie váži a že bude pomáhať tým, ktorí sú utláčaní***. Boh hľadá ľudí so svedomím, ktorým sa nebude báť zveriť zem aj s tými, čo na nej bývajú. Abrahám je vo svojom svedomí dotknutý Pánom Bohom a podľa tohto svedomia aj koná. Modlí sa. Prosí za Sodomu. Vyjednáva. Hovorí, že **láska je viac ako spravodlivosť alebo že spravodlivosť sa prejavuje v milosti a láske**. Zároveň si však uvedomuje, že ľudstvo je zlé a že nájst' v meste hoci aj 50 spravodlivých je ťažké. Preto posúva hranicu nadol, až sa dostáva k 10 spravodlivým.

Taká je viera: verí a očakáva Božiu spravodlivosť, ale aj ráta s ľudským hriechom. Je to viera, ktorá sa nevzdáva. To nie je viera fatalizmu: čo sa má stať, to sa stane, ale viera, ktorá je založená na Ježišovom: veriacemu je všetko možné. Nie je to viera, ktorá vidí svet čiernobielo, ale ktorá vo všetkom vníma Božie odtiene farebnej a rôznorodej lásky a milosrdenstva. Abrahám pristupuje k Bohu a prosí za spravodlivých aj za nespravodlivých, tým vyjadruje aj svoju ľudskosť, do ktorej Pán Boh vložil nehu a súcitiť s ostatnými. Pán Boh buduje s Abrahámom a chce aj s nami dôverný a otvorený vzťah, v ktorom sa debatuje.

Abrahám skončil pri čísle 10, netrúfa si ísť nadol, hoci by aj chcel a mal na to právo. Ale v židovstve ani bohoslužba v synagóge nezačína, ak tam nie je 10 mužov. Ide teda dole ako len môže. Je tu otázka kolektívnej viny? Ak jeden zhršil, všetci budú zatratení – ak jeden veril, všetci budú zachránení.

Ako by to bolo s nami? Našli by sa tu vo Vlachove, v Gočove 10, kvôli ktorým by Pán Boh mal ušetriť túto dedinu? A našiel by sa niekto, kto by bol odhodlaný prosiť o záchranu všetkých, aj tých najhorších?

Pán Boh sa odvážil ísť nadol. Keď pozeral na zem a počítal, nenašiel spravodlivého ani jedného. Okrem! Svojho Syna Pána Ježiša Krista. Ale **kvôli tomu jednému, jedinému zachraňuje stratený svet. Jednoducho: stáva sa, že aj jeden stačí.**

ES 335

Dva totálne odlišné svety a základným rozdielom je Boh. **V tom Abrahámovom svete Boh je**, dokonca prichádza na návštevu, skláňa sa k človeku, je ním hostený a debatí so smrteľníkom o svojich zámeroch. **V tom Lótvom svete, sám si ho vybral, Boh nie je**, nie je vítaný ani ako hosť, pretože aj vtedy sa hosťom upiera právo na pokoj, tu sa nehovorí o dobrých a pozitívnych veciach, tu sa také nerobia. Máme tu obraz dvoch životných štýlov.

Abrahám bol o poznaní. My, keď povieme, že niekoho poznáme, ide len o letný vzťah. V Biblii slovo poznať, naznačuje vzťah dôverný, medzi mužom a ženou až sexuálny. Pán Boh poznal Abraháma a preto s ním o tom, čo príde hovorí. Možno sa pýtame, *prečo si Pán Boh vybral Sodomu a Gomoru na zničenie, keď hriech bol iste prítomný aj v iných mestách.* Odpovede sú dve: *boli potrestaní ako exemplárny príklad – alebo – preto, že všetko sa dá zničiť, ale to, čo sa dialo tu, sa už nedalo prepáčiť, ani Boh sa na to už nemohol pozerat'.*

Dvaja anjeli teda vstupujú do Sodomy. Lót sedel v mestskej bráne – bolo to miesto, kde sa riešili verejné záležitosti, kde sa vymieňal tovar, dohadovali zmluvy, konali sa tu súdy a náboženské obrady. Lót trochu pripomína Abraháma, keď vychádza cudzincom v ústrety a hovorí: **19:2.** Lót však vyšiel cudzincom v ústrety, lebo si uvedomoval, v akej oblasti žije a čo tých cudzích mužov čaká. Lót patril do vyvoleného ľudu, ktorý bol pohostinný a ktorý si cudzincov veľmi ctil a vážil. Medzi najväčšie hriechy bol považovaný aj zlý prístup k tým, ktorí prichádzali ku Izraelu. Lót vedel, že práve toto hrozí tým dvom neznámym mužom. Preto naliehal na hostí, aby išli k nemu. Oni nakoniec súhlasili. Zrazu im však prišla návšteva: boli to muži zo Sodomy a hovorili: „milý Lót, ty nevieš, aké sú u nás zvyky? Pošli tých dvoch von, aby sme ich poznali“ – to nemalo nič spoločné s dôverou, intimitou, nehou či starostlivosťou. **Sodómské „poznanie“ bolo hrozným, priam až neľudským správaním ku druhému človeku – chceli ich znásilniť. Mužská prostitúcia**

patrila v kanaánskej oblasti ku kultickému životu pohanov, ktorí uctievali bohov plodnosti.

Sodoma je symbolom poníženia, znásilňovania, uberania práv, chaosu ľudskej komunikácie, presadzovania svojich túžob, absolútnej neľudskosti.

Aj Ježiš používa obraz Sodomy a Gomory, ako obraz nepohostinnosti a zla voči iným.

Lót je z celej situácie zúfalý: tí vonku chcú jeho hostí, ale on vie, že to nie je správne a preto ponúka svoje vlastné dcéry – obetuje to najdrahšie, čo má, aby ochránil hostí. Im to však nestačí a násilie eskaluje. Na tomto obraze je viditeľné, že sa v celom meste nenájde ani 10 spravodlivých a preto musí byť všetko zničené, aby sa zlo nešírilo ďalej. **Pán Boh je ochotný zachraňovať, pomáhať, ale občas povie: OK, ako chceš!**

Lót – napriek tomu, že sa zžil s týmito mestami, v srdci je ešte stále trochu židom – dostáva šancu ujsť. Anjeli ich nabádajú, aby si pohli a rýchlo utiekli, pretože súd je blízko. Ale on váha – to je celý on, nevie si vybrať, hoci je všetko úplne jasné. Chce sedieť na dvoch stoličkách, ísť po dvoch cestách, slúžiť dvom pánom. Lenže to nie je možné. Anjeli dávajú Lótovi šancu, aby sám urobil rozhodnutie, no keď vidia, že je nemastný-neslaný, berú ho za ruku a vyvádzajú spolu s dcérami a ženou z mesta.

Nielen Lót bol nerozhodný, ani jeho žena nebola presvedčená o správnosti tohto kroku. **Všetko tam nechali, nič im nezostalo, a to človeku príde ľúto. Niekedy až natoľko, že zahodí Božie požehnanie v budúcnosti za krátky okamih minulosti.** Preto sa obzrela a premenila sa na soľný stĺp. Ten, kto položí ruku na pluh a obzerá sa, nie je spôsobilý vojsť do Božieho kráľovstva. Kto raz vykročí na cestu za Pánom, nemôže s ľútosťou pozerat' späť na hriechy spôsob života. Stojíš jak soľný stĺp znamená, že sa nepohýname, že stagnujeme, sme nečinní a to znamená smrť.

Sodoma a Gomora boli zničené – buď vulkanickou činnosťou alebo tam boli nahromadené minerály a plyny, ktoré náhle vzbĺkli. Síra a oheň boli symbolmi úplného zničenia priestupníkov zákona Božieho a nešľachetníkov, preto aj dodnes v rozprávkach v pekle horí oheň.

Lót dostal šancu na nový život. Myslíte si, že to využil? Nie. Najprv býval v Coáre, neskôr ušiel do hôr. Bol ako zdivený, neschopný bývať medzi ľuďmi. Ďaleko od normálnej spoločnosti sa deje ďalšia ohavnosť: dcéry opijú otca a spia s ním, aby porodili synov – Moáb, Ben Ammí – Moábci a Ammónci –

odvekí nepriatelia Božieho ľudu, ktorí odmietali Hospodina a pestovali modloslužbu, zväčša uctievali bohov plodnosti – „sodomu a gomoru“ si niesli v srdci. (neskôr Hospodin zakázal styk medzi príbuznými, no v pohanstve bol dovolený, aby zaručil čistotu a výber dobrých rodov)

Je to príbeh o dvoch rozdielnych svetoch. Ten Lótov stroskotal na nerozhodnosti a tým aj náklonnosti k zlému. Ten Abrahámov obstál na viere v Hospodina, hoci Abrahám mal tiež svoje chyby. Už raz taký hriech urobil a zopakoval ho znovu – Sáru vyhlásil za svoju sestru, aby sa zachránil. A s týmto musí Pán Boh pracovať. No kým vidí v srdci aspoň malilinký záblesk viery, buduje na ňom svoje kráľovstvo a vôľu. Pretože Abraháмова nedokonalosť vo viere je dôvodom Božej milosti, odpustenia, lásky a plánov.

Boh vkladá do vzťahu s človekom všetko. Je aj človek ochotný dať Bohu všetko? Ale o tom až nabadúce.